

Examen VMBO-GL en TL 2021

muziek

tijdvak 1

donderdag 27 mei

9.00 - 11.00 uur

Vergeet niet je op te zetten!

Klik op 'Start' om te beginnen.

Start ▶

Tijdens het examen kun je de volgende knoppen gebruiken:

ingesproken tekst

regelen van het volume

uitleg van het programma

ga een pagina terug of verder

ga naar het begin of het einde van het examen

Voor het openen van bronnen gebruik je de volgende knoppen:

geluidsfragment

videofragment

Wanneer je een videofragment hebt geopend:

videofragment vergroten. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het vergroten.

videofragment verkleinen. Je kunt ook dubbelklikken op de video voor het verkleinen.

Hiernaast kun je testen of het geluid en het beeld goed functioneren.

Het examen bestaat uit acht blokken met in totaal 50 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 67 punten te behalen.
Voor elke vraag staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Blok 1 Di-Rect - Nothing To Lose

Blok 2 C. Monteverdi - Si dolce è'l tormento

Blok 3 P. Eötvös - Speaking Drums

Blok 4 Martijn Schimmer - Tv-tunes

Blok 5 Daniël Lohues - Gao weg

Blok 6 P.I. Tsjaikovsky - Vioolconcert, deel 3

Blok 7 Nynke Laverman - De frou fan mais

Blok 8 John Mayer - New Light

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Blok 1 Di-Rect - Nothing To Lose

Dit vragenblok gaat over de song *Nothing To Lose* van de Nederlandse band Di-Rect.

De vragen 1 en 2 gaan over hetzelfde fragment.

Het fragment is de intro en het begin van couplet 1. De maatsoort is 4/4.

(1p) In welke maat begint de zang?

in:

- A maat 2
- B maat 3
- C maat 4
- D maat 5

Het fragment is de intro en het begin van couplet 1.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de zang juist weer?

- A**
Hey you, do you re-mem-ber me?
- B**
Hey you, do you re-mem-ber me?
- C**
Hey you, do you re-mem-ber me?
- D**
Hey you, do you re-mem-ber me?

Het fragment is couplet 1 en couplet 2.

(2p) Noem twee verschillen tussen couplet 1 en couplet 2 als je let op de begeleiding en/of backing vocals. Ga in je antwoord uit van couplet 2.

Het fragment is het begin van het refrein.

(1p) Welke grafische notatie geeft de melodie het best weer?

A

B

C

D

Het fragment is een gedeelte tussen refrein en couplet.

(1p) Op welke tel van de maat speelt de elektrische gitaar steeds een accent?

op de:

- A eerste tel
- B tweede tel
- C derde tel
- D vierde tel

Het videofragment is het begin van de song. De song gaat over hoe iemand na een mindere periode in zijn leven er weer bovenop is gekomen en weer het gevoel heeft de hele wereld aan te kunnen.

(2p) Op welke manier is dit te horen in de muziek? Laat de tekst buiten beschouwing. Op welke manier is dit te zien in de videoclip?

Blok 2 C. Monteverdi - Si dolce è'l tormento

Dit vragenblok gaat over het lied *Si dolce è'l tormento* (Zo zoet is de kwelling) van de Italiaanse componist Claudio Monteverdi (1567-1643).

Het fragment is het begin van couplet 1. Behalve de luit (gitaar-achtig instrument) speelt nog een instrument de begeleiding.

(1p) Welk instrument speelt ook de begeleiding, en welke stemsoort hoort bij de zanger?

	instrument	stemsoort
A	harp	tenor
B	harp	bas
C	klavecimbel	tenor
D	klavecimbel	bas

Het fragment is het begin van couplet 1. De melodie is in de uitwerkbijlage grafisch weergegeven, maar niet volledig.

(1p) Maak de melodie volledig door de ontbrekende hokjes in te kleuren.

In het fragment speelt een cello in de begeleiding. De melodie van de cello is weergegeven.

(1p) In welke maat zet het ritenuto in?

in:

- A maat 4
- B maat 5
- C maat 6

>> De klank is een halve toon lager dan de notatie.

tekst fragment 1

Per foco e per gelo
riposo non hò,
nel porto del cielo
riposo haverò

In kou en in hitte
is rust mij steeds vreemd,
het is slechts de hemel
die onrust mij neemt

Zowel fragment 1 als fragment 2 is een couplet. De teksten met vertaling zijn weergegeven.
In fragment 1 wordt de onrust verklankt. In fragment 2 wordt de smart (verdriet) verklankt.

tekst fragment 2

Se fiamma d'amore
già mai non senti,
quel rigido core
ch'il cor mi rapi

Als vlammen der liefde
nooit branden in 't hart,
van haar die hardvochtig
mijn hart vult met smart

**(2p) Op welke manier wordt in fragment 1 de onrust verklankt?
Op welke manier wordt in fragment 2 de smart (verdriet)
verklankt?**

Het audiofragment is het begin van couplet 1. Het lied van Monteverdi komt uit de zeventiende eeuw. In het videofragment wordt het werk in een eigentijdse versie gespeeld. Er wordt onder andere op moderne (andere) instrumenten gespeeld.

(2p) Noem nog twee manieren waarop de muziek in het videofragment afwijkt van het audiofragment. Ga in je antwoord uit van het videofragment en laat de dynamiek buiten beschouwing.

Het videofragment komt uit een tv-uitzending. De uitvoering heeft een ingetogen karakter.

(2p) Noem twee manieren waarop het ingetogen karakter van de uitvoering door het beeld wordt versterkt.

Blok 3 P. Eötvös - Speaking Drums

Dit vragenblok gaat over een werk voor slagwerk en orkest van de Hongaarse componist Peter Eötvös (geboren in 1944).

Het videofragment is het begin van het werk. Je zou kunnen zeggen dat het werk het best tot zijn recht komt in een live-uitvoering waarbij je ziet wat er gebeurt.

(2p) Geef twee argumenten voor deze bewering. Geef één argument als je let op de speltechniek en geef één ander argument.

In het fragment zet het orkest in.

(1p) Welke instrumentengroep speelt, of welke instrumentengroepen spelen behalve het slagwerk?

- A alleen blaasinstrumenten
- B alleen strijkinstrumenten
- C blaasinstrumenten en strijkinstrumenten

In het fragment speelt de solist op verschillende manieren op de kleine trom.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de partij van de kleine trom het best weer als je let op de klankkleur in maat 3?

A

B

C

D

Tijdens het videofragment loopt midden onder in het beeld een grote tijdcode mee. Bij tijdcode 00, 14, 17 en 24 is steeds een slaginstrument te zien én te horen.

(2p) Geef bij elke tijdcode aan welk slaginstrument dat is.

In het fragment voert de slagwerker een tekst ritmisch uit. Het ritme met de tekst is in de uitwerkbijlage weergegeven.
De slagwerker begint met een hoog stemgeluid, maar wisselt naar een laag stemgeluid.

(1p) Omcirkel in het notenvoorbeeld de noot vanaf waar de slagwerker een laag stemgeluid gebruikt. Let op, aan het eind van het fragment vindt een vertraging plaats.

In het videofragment speelt de slagwerker op een onderdeel van het drumstel en op zogenaamde junk-percussie.

**(1p) Noem het betreffende onderdeel van het drumstel.
Wat wordt met junk-percussie bedoeld? Let op, een antwoord als slaan op een pan of verkeersbord is niet goed.**

Het fragment is het slot van het werk. Er klinkt een stijgende melodie.

(1p) Welke technische term is van toepassing op deze stijgende melodie?

- A imitatie
- B tegenbeweging
- C unisono

Blok 4 Martijn Schimmer - Tv-tunes

Dit vragenblok gaat over muziek van de Nederlandse componist Martijn Schimmer. Hij maakt onder andere tunes voor televisieprogramma's. In dit blok wordt gebruikgemaakt van de tunes uit *The Voice of Holland*, *RTL Nieuws*, *Hart van Nederland* en *De Wereld Draait Door*.

- 1 This is The Voice
- 2 of Holland
- 3 Ooooooh
- 4 Ooooooh
- 5 This is The
- 6 This is The Voice
- 7 of Holland

Het fragment is de tune van *The Voice of Holland*. De tekst is weergegeven.

(1p) Welke zin wordt volledig eenstemmig gezongen?

- A zin 3
- B zin 4
- C zin 5
- D zin 6

Het videofragment is de leader van *The Voice of Holland*. Een leader is een combinatie van een tune en beeld. *The Voice of Holland* is een grote wedstrijdshow met publiek en veel spektakel waarin live wordt gezongen.

(2p) Geeft twee voorbeelden waaruit blijkt dat de muziek en het beeld goed bij elkaar passen. Zeg in elk antwoord iets over de muziek en het beeld.

Het fragment is de tune van *RTL Nieuws*. De melodie is in stukjes vereenvoudigd weergegeven, maar niet in de juiste volgorde.

(1p) Zet de stukjes in de juiste volgorde. Een van de stukjes komt twee keer voor.

>> De klank is een halve toon hoger dan de notatie.

Fragment 1 is een oude tune van *RTL Nieuws*. Fragment 2 is een nieuwere tune van *RTL Nieuws*. Door de opkomst van internet en sociale media verspreidt nieuws zich steeds sneller.

(2p) Geef twee voorbeelden uit fragment 2 waaraan te horen is dat nieuws zich sneller verspreidt als je het vergelijkt met fragment 1.

Het fragment is de tune van *Hart van Nederland*.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de melodie van de blazers het best weer?

A

B

C

D

Het fragment is het begin van de tune van *Hart van Nederland*.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de melodie van de strijkers juist weer?

Fragment 1 is de originele tune van het voormalige infotainment-programma *De Wereld Draait Door*. Fragment 2 is een speciale latin-versie van de tune voor het zomerprogramma *De Zomer Draait Door*. Stel, jij wordt gevraagd een speciale versie van de tune te maken voor het klassieke muziekprogramma *Het Weekend Draait Door* dat op zondagochtend wordt uitgezonden.

(3p) Welke drie veranderingen zou jij aanbrengen als je uitgaat van de originele tune (fragment 1)? Kies drie van de volgende: tempo, instrumentatie, articulatie en dynamiek. Motiveer steeds je keuze.

Blok 5 Daniël Lohues - Gao weg

Dit vragenblok gaat over de song *Gao weg* van de Drentse zanger en liedjesschrijver Daniël Lohues.

Het fragment is de intro en het begin van couplet 1.

(1p) Welke technische term past het best bij de leadgitaar?

- A imitatie
- B riff
- C sequens

- 1 Ik krieg stress van joe,
- 2 piene in de pénze
- 3 Loop mar snel eben deur,
- 4 wat be'j ja 'n mal méense

Het fragment is couplet 1. De tekst is weergegeven.

(1p) Geef van elke regel aan of de melodie net voor de eerste tel, op de eerste tel of net na de eerste tel begint. Het eerste antwoord is gegeven.

Het fragment is een tussenspel en het refrein. In het fragment speelt een mondharmonica (blaasinstrument). De muzikant bedenkt ter plekke wat hij speelt.

(1p) Geef de technische term voor het ter plekke bedenken van wat je speelt.

Gao weg, weggaon
Gao weg, weggaon
Gao weg, weggaon
Gao weg, weggaon
weggaon

Het fragment is het refrein en een gedeelte van het slot van de song. De tekst is weergegeven.
Na enige tijd stopt de zang.

(2p) Waaruit blijkt nog meer dat de song gaat eindigen als je let op de zang? Geef twee antwoorden.

Daniël Lohues liet zich onder andere inspireren door de Amerikaanse zanger en gitarist Muddy Waters (1913-1983). Fragment 1 is het begin van een song van Muddy Waters. Fragment 2 is het begin van *Gao weg*.

(2p) Noem twee kenmerkende overeenkomsten tussen beide fragmenten, als je let op de begeleiding en de zang of zangmelodie.

Blok 6 P.I. Tsjaikovsky - Violconcert, deel 3

Dit vragenblok gaat over deel 3 uit het concert voor viool en orkest van de Russische componist Pjotr Iljitsj Tsjaikovsky (1840-1893).

Het fragment is het begin van het deel.

(1p) Welke technische term geeft het tempo het best weer?

- A adagio
- B andante
- C allegro

Het fragment is het begin van de vioolsolo. Het vormschema is A - A'.

(1p) Verklaar het accent bij A'. Geef één antwoord.

Van het fragment is de melodie in de uitwerkbijlage weergegeven.
Eén noot krijgt een accent door onder andere de pauk.

(1p) Omcirkel in de melodie de noot waar de pauk speelt. Let op, het tempo is zeer snel.

Het fragment is een rustig gedeelte.

(1p) Welke instrumenten spelen achtereenvolgens solo?

- A hobo - klarinet - hobo - fagot
- B hobo - klarinet - hobo - hoorn
- C klarinet - hobo - klarinet - fagot
- D klarinet - hobo - klarinet - hoorn

Het fragment is het slot.

(2p) Waaraan is te horen dat het deel gaat eindigen? Geef twee antwoorden.

Het videofragment is gemaakt tijdens de opname van de cd. De afbeelding is de voorkant van het cd-boekje.

(2p) Vind je het videofragment en de voorkant van het cd-boekje bij elkaar passen?

Kies uit:

- ja, en geef daarna twee argumenten
- nee, en geef daarna twee argumenten
- ja én nee, en geef daarna voor beide één argument

>> De keuze voor ja en/of nee heeft geen invloed op de score, alleen de argumenten worden beoordeeld.

Blok 7 Nynke Laverman - De frou fan mais

Dit vragenblok gaat over het lied *De frou fan mais* van de Friese zangeres Nynke Laverman. De tekst van het lied is een gedicht van Albertina Soepboer met wie Nynke Laverman op reis ging naar Mexico-Stad.

Het fragment is het begin van het refrein.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de melodie het best weer als je let op het ritme van maat 3?

A

Om de twa heu-pen fan 'e mais-frou spielt de ri vier de drô - ve ri-vier

B

Om de twa heu-pen fan 'e mais-frou spielt de ri vier de drô-ve ri - vier

C

Om de twa heu-pen fan 'e mais-frou spielt de ri vier de drô-ve ri - vier

Het fragment is een deel van een couplet.

(1p) Welk melodisch slaginstrument speelt in de begeleiding?

Het fragment duurt zestien maten. De maatsoort is 6/8.

(1p) Welke grafische notatie geeft de vorm het best weer?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	light	light	light	dark	dark	dark	dark	light	light	light	light	light	light	light	light	light
B	light	light	light	dark	dark	dark	dark	dark	dark	light	light	light	light	light	light	light
C	light	light	light	light	dark	dark	dark	light	light	light	light	light	light	light	light	light
D	light	light	light	light	dark	dark	dark	light	light	light	light	light	light	light	light	light

Het fragment is een instrumentaal tussenspel. De maatsoort is 6/8.

(1p) Aan het eind van welke maat zet de trompet in?

aan het eind van:

- A maat 2
- B maat 4
- C maat 6
- D maat 8

De vragen 42 en 43 gaan over hetzelfde fragment.

Het fragment is het einde van het lied. In dit lied zijn onder andere Mexicaanse (Midden- en Zuid-Amerikaanse) invloeden verwerkt.

(1p) Noem een voorbeeld uit het fragment dat bijdraagt aan de Mexicaanse sfeer.

Het fragment is het einde van het lied. Het lied is een zogenaamde cross-over. Bij cross-over worden kenmerken van verschillende stijlen vermengd. De afbeelding is de voorkant van het cd-boekje.

(1p) Op welke manier is cross-over in de afbeelding verwerkt?

Blok 8 John Mayer - New Light

Dit vragenblok gaat over de song *New Light* van de Amerikaanse singer-songwriter John Mayer.

Het videofragment is het begin van de videoclip van de song. De makers van de videoclip hebben de indruk willen wekken dat de videoclip goedkoop (low budget) is gemaakt.

(2p) Geef twee voorbeelden waaruit dit blijkt.

Het fragment is de intro en duurt acht maten.

(1p) Welke grafische notatie geeft het akkoordenschema het best weer?

	1	2	3	4	5	6	7	8
A	Grey	Yellow	Grey	Red	Grey	Yellow	Blue	Blue
B	Grey	Yellow	Grey	Red	Grey	Yellow	Blue	Red
C	Grey	Yellow	Blue	Red	Grey	Yellow	Blue	Blue
D	Grey	Yellow	Blue	Red	Grey	Yellow	Blue	Red

In het videofragment laat John Mayer horen op welke manier hij de song laag voor laag opbouwt. Met elke knop voegt hij een laag toe. De lagen zijn:

- synthesizer-akkoorden
- synthesizer-melodie
- elektrische gitaar
- bas
- drumcomputer / drumstel

Links midden in het beeld loopt een grote tijdcode mee.

(2p) Geef bij de tijdcodes 04, 07, 12, 23 en 25 aan welke laag wordt toegevoegd.

>> Let op:

- Eén laag moet je twee keer aankruisen.
- Bij tijdcode 07 moet je twee lagen aankruisen.
- In totaal moet je dus zes kruisjes plaatsen.

tekst van de ondertiteling:

Daarna ging ik naar LinnDrum.
Dat is een geweldige oude, vintage drummachine.
Je hoort het op platen van Prince, Michael Jackson en
tal van andere platen.
Dit is wat dat is...
Het is alleen een kick.
Het is een 'four on the floor'.

In het videofragment vertelt John Mayer dat hij 'four on the floor' (vier op de vloer) heeft toegevoegd.

(1p) Wat wordt met 'four on the floor' bedoeld?

>> Het fragment is ondertiteld en de tekst is ook weergegeven.

Het fragment is het begin van het instrumentale tussenspel.

(1p) Geef in de uitwerkbijlage van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

bewering 1

De leadgitaar en de basgitaar spelen overwegend hetzelfde ritme.

bewering 2

De leadgitaar en de basgitaar hebben hetzelfde toonhoogte-verloop.

Het fragment is de gitaarsolo.

(1p) Welk notenvoorbeeld geeft de gitaarsolo het best weer als je let op maat 1 en maat 5?

A

B

C

D

Het fragment is het einde van de song.

(1p) Geef de technische term uit de popmuziek voor de dynamiek waarmee de song eindigt.

Dit was de laatste vraag van het examen.

Klik op of onder in het scherm als je de vragen nog eens wilt langslopen.

Klik op de knop 'Stoppen' als je klaar bent.

Bronvermelding

De in dit examen gebruikte bronnen zijn vermeld in het examen zelf en/of in het correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Einde